

Markó Béla

*Despre natura
metaforelor*

Kriterion

MARKÓ BÉLA s-a născut la 8 septembrie 1951 la Tîrgu Secuiesc. După studii primare și medii în orașul natal, urmează cursurile facultății de filologie, secția maghiară-franceză, la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca. În prezent este redactor la revista Uniunii scriitorilor „Igaz Szó”, care apare la Tîrgu Mureș. — Semnificative pentru arta poetică a lui Markó Béla sînt cuvintele scrise de poet pe clapa unuia dintre volumele sale : „Dar poate importantă nu e atît căutarea formei definitive, a celei corecte așadar, atîta vreme cît spectacolul imaginar sau real se descompune în semnificații posibile iar interpretarea cuprinde posibilitatea tuturor interpretărilor, ci Situația, cea pe care o putem numi și Situația Poetică.”

MARKÓ BÉLA
DESPRE
NATURA METAFORELOR

BIBLIOTECA KRITERION

apare sub îngrijirea lui Domokos Géza

MARKÓ BÉLA

**DESPRE
NATURA METAFORELOR**

Versuri

**Traducere și prefață de
PAUL DRUMARU**

**EDITURA KRITERION
București, 1989**

Coperta de Ioana Dragomirescu-Mardare

Markó Béla

A szavak városában, Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1974

Sárgarézs évszak, Dacia Könyvkiadó, Kolozsvár-Napoca, 1977

Lepkecsontváz, Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1980

Az örök halasztás, Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1982

Talanítás, Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1984

ISBN 973—26—0077—2

PREFAȚĂ

Pe linia unei modernități care-și are deja, după cum bine se știe, clasicii ei, Markó Béla își construiește poemele în vederea obținerii acelei tensiuni disonante care se arată a fi o trăsătură comună artelor secolului nostru. Dacă acest tip de poezie abordează realități — sentimente, peisaje, întâmplări sau, mai bine zis, nuclee epice —, ea nu le acceptă ca surse de lirism, ci se exercită asupra-le obligându-le la metamorfoze nu o dată misterioase și adesea dramatice. Reflexul evocator, prin excelență nostalgic, este supus unui asemenea tratament într-o (falsă) Baladă despre cursa locală: „...și aș zice / că-l cunoașteți și pe ionică-bombonică avea de gît / lădița cu dulciuri și se flutura strigînd prin pomenita / cursă locală am să încerc să-l reinviu mai tîpă / din cînd în cînd în mine : ioooniiicăăă-bomboniiicăăă ! / ioooniiicăăă bomboooniiicăăă ! ioooniiicăăă boooomboooniiicăăă !“ Și mai aproape de această viziune metamorfică (viziune pe care am putea-o numi în sensul flaubertian : stil) se află Marcó Béla în Balada unei alte vieți : „și nici îngrozitoarea tautologie a vieții mele / stranietatea scoasă cînd și cînd din fluxul domol nu e / decît presentiment și teamă ața unui cîntec ușor ne coase / visele de n-aș fi cel ce-am fost au ce m-aș face / și dacă n-ai rămîne cea care-ai fost ce s-ar alege / de tine aș demonta Balada asta ca pe-un motor / ... / fiarele mute nichelul / cojit șuvița neagră fusta diafană și trandafirul ciung / de o aripă și trecutul...” —, pentru ca în Balada Timpului Întors („doar ordinea ar trebui schimbată spre a se împlini Balada Timpului Întors”) să ne orefe „cheia” — ironică, desigur, la acest nivel încă simbolic, dar deschizînd cu lirică naturalețe

broasca unei sintaxe insolite în poemele următoare, de pildă, în *Pe fluviul cu crocodili* — o meditație asupra condiției tehnicilor poetice — ori în „înscenarea“ din finalul volumului (*În orașul meu iubit*).

Nu este inutil să atragem atenția că „textele“ lui Markó Béla trebuie citite așa cum se citește natura filmată fie de organul vederii, fie de aparatul care-l imită. Poetul însuși atrage atenția asupra spectacolului real, numit „situația“ sau „circumstanța poetică“. Intrucît libertata interpretării este în același timp libertate a opțiunii, lumea prinsă în obiectivul poeziei, imobilizată pentru o clipă imaginară va fi repusă în mișcare conform legităților expresive, creatoare de sens. Rezultă de aici o gramatică, evident personală, al cărei scop e acela de a lumina relațiile care fac posibilă „circumstanța poetică“, de a sesiza, de a surprinde ce anume se află în interiorul, în spatele decorului, stării, situației, contextului existențial. Qu' est-ce que c'est ? — titlul uneia dintre poeziile lui Markó — traduce, dacă forțăm puțin nota (dar, dacă nu „forțăm nota“, mai putem vorbi oare de cunoaștere ?) programul său liric : ce-este-asta-care-este ? Și cum ar fi dacă n-ar fi așa ? Tatonarea ca procedeu în dinamica analogiei contribuie la punerea în contact a unor serii metaforice menite să lege viziunea, mai degrabă decît să conducă la ceea ce s-ar fi putut numi idee poetică. Tocmai de aici și repetițiile, anumite incongruențe (voite), asocierea extremelor, violența rostirii sau, dimpotrivă, derizoriul ei controlat. Markó Béla este un poet cult, care și-a însușit mai toate strategiile limbajului modern, de la suprarealism la lettrism și pînă la textualismul de tip „bricolaj“, nu însă pentru a le etala, ci, e de presupus, mai mult dintr-o firească și necesară curiozitate. El nu compune poeme cu program și nici texte menite să ilustreze sau să justifice o teorie sau alta. Știe prea bine că teoriile sînt poste-

rioare operei și că manifestele violent programatice, fie că au fost dezmințite în act, fie că, urmărite pînă la ultima lor consecință logică, s-au întors împotriva lumii omului, ca în cazul sîngeroasei bufonade a futuristului Marinetti. Jaloanele poeziei lui Markó Béla poartă amprenta umană a cunoașterii, indiferent de regnul din care provin. Cuvîntul nu se înalță și nu se coboară. Este în același timp pretutindeni și nicăieri. Metaforă, mijloc de comunicare, concept. Jaloanele poetului ne apar de-a lungul unuia dintre aceste drumuri ale numirii — ale uimirii? — al căror număr este nedefinit.

•

PAUL DRUMARU

DESENE DE COPIL
GYERMEKRAJZOK

O, căprioare desenate,
lupi desenați,
urma creioanelor roșii pe nea

Cînd am ajuns
pe hîrtia ninsă se însera.
În pădurea scrisă
luna răsărea.
Secerișul zilei se-ncheiase,
cerul tot o miriște,
spor de stele.

Sînt drumetuț amintirilor,
urma creioanelor roșii în jur.
Alungită umbra gîndurilor
ninge pe nea,
secerișul zilei s-a încheiat
și eu tremur, căci am uitat
unde am desenat căprioara
și unde lupul.

AMINTIRILE NOASTRE
EMLEKEINK

Nu mi-e de soarta soldaților necunoscuți,
ci de a celor uitați,
care cu promoroaca pe mustăți
și cu flori roșii-n țeava puștii
s-au urcat în vagoanele ticsite,
și-au pus în portofel chipul muierii
înlăcrimate,
au făcut semne de rămas-bun,
apoi au sosit într-o stație
necunoscută.

De-atunci tot sug la iarba-dracului,
suduie și fac cuie
în sălile de așteptare
ale memoriei.

ȘTIINȚA
TUDAS

Ne ducem într-o bună zi
la marginea Pământului,
unde se cascadează
hăul,
ne așezăm și ne lăsăm picioarele să atârne
în gol.

Cel mai laș dintre noi
are să se prindă
că Pământul e o sferă.

SĂRBĂTOARE UNNEP

Astă seară
luna-i o clanță de alamă.
N-am ușă la ea.
Printre copaci egal
respiră vîntul.
Înainte de culcare potrivesc
mireasma florilor
la opt ceasuri a. m. fix.
Îmi desprăfuiesc sărbătorile.
Presupun
că vom avea timp frumos mîine
cînd se va dezveli
statuia
vopsită în albastru a mării :
cerul.

MEDITAȚIE TÂNĂDĂ

Stau într-un punct final de poezie.

Departe de propozițiile locuite.

Citesc abecedarul.

În spatele meu cuvinte ursuze

veghează liniștea.

Semnele strigării

se desfrunzesc.

Se-ascut.

Altminteri toate-s ca înainte.

Literele mici își iau drept model

litera mare.

Cresc.

Litera mare cascade plictisită.

Eu stau în punctul terminus al poeziei,

citesc abecedarul

și uneori vă mai arunc o privire :

pare-se că florile au fost

atacate de-un soi de apă

(poate de rouă),

au prins rugină.

ÎNTOARCEREA ÎN URBE
VISSZATERÉS A VÁROSBA

Pe-ncinse țevi de tunuri de-a-rcălare
în urbea noastră se întorc
năimiții îngeri ai războiului
vin soldații
pe o ghiulea întârziată
aterizează cu bine baronul Münchhausen
și în cele din urmă
stropșind fără sfială rînduiala
apare gifiind hoplitul de la Marathon
strigînd cuvîntul magic
știut oricum de toată lumea :
am învins !
și apoi
răvășind iarăși ordinea lucrurilor
voios le-mbrățișează
pe fetele cu obraji ca bujorii scriși
și nu-i e jenă să rămînă-n viață.

ANOTIMP DE ARAMĂ
SÁRGARÉZ ÉVSZAK

În anotimpul surlilor și trîmbițelor
de aramă
am înălțat din zvon sonor de trîmbă
o formidabilă estradă
pe care se însoreau păsările
era vară
îmi amintesc că faptul era scris
și pe afișe
oamenii se plimbau ținîndu-se de mîină
și era simplu totul
și cînd au tăcut trompetele
din aer au picat
păsările care dormeau fără habar.

CERAMICĂ
KERÁMIA

Din lapte fățuit cristal
sori grei de gheață ard
să frîngem gheața alb din alb
dejun imaginar

pe masă pîinea silex brun
și fructe poliedre
ceramică roșcată vin
de nebăut cu gura

cleștarul laptelui mereu
cu răngi cu tîrnăcoape spart
în mîna ta un chiup de nea
hai bea !

DANS PE SÎRMA KÖTELTÁNC

Pe linia trasată pe podea
dansează dansatorii pe sîrmă
stîrnesc cu tălpile creta
și podeaua văzduhului vîrtos
se clatină-n vînt cînd și cînd

fără public se cumpănesc
mohorîți dansatorii pe sîrmă
strîng din dinți și se-nclină
mereu către dreapta un pic
căci din stînga îi trage în jos
bătaia inimii

pe linia trasată pe podea
în ninsoare de cretă
se cumpănesc curajoșii
iar mecanismul prăbușirii lor
nu e ornat de cadrane.

CALE

UT

Aici calea se despică-n două.
Cum în raza verde-pal în două
se desface un copac.
Cum neputincioase două mâini
apucă-n gol.
Cum cu vaier se scindează
trupul drag.
Aici calea se despică-n două.
La mijloc se cascadează primejdie.
Piatra zboară-n gol
neputincioasă.
Sabia se abate-n gol
neștiutoare.
Aici calea se despică-n două.
Dacă ați venit în doi
s-ar putea să-aveți dreptate.

QU'EST-CE QUE C'EST ?

QU'EST-CE QUE C'EST ?

O pătură oranj îți sare-n ochi
cu zdrang ți se afundă lustra-n creier
scaunul masa zgreaptă-nă podeaua
scrișnind ți se îndeasă-n dosul feței
qu'est-ce que c'est dom profesor qu'est-ce que c'est ?
tu însuți : dom profesor Chescăse
se scurge pe dulap lumina
ce-i asta ? ce-i ? ce-i asta ?
mișcarea mâinii tale indicându-l
spre a-i stîrni butucănosul nume
și-n spatele tău urlă
și-și trag picioare-n dos obiectele
și cînd te-ntorci
se potolesc pe dată și-s chiar ele ele
însă acum încep să strige dincolo dezlănțuite
și-și rîd de tine dom profesor Chescăse
și tu te-ntorci te-nvîrți ca titirezul
și tot degeaba canapeaua roșie
se-apropie șerpește se cabrează
și ți se-aruncă-n creier mai-mai să te doboare
ace-ți pătrund în ochi te plouă cuișe
și n-ai ce face trebuie să-ncepi
spectacolul irepetabil număr
te-apleci pe geam extragi de sub bărbia
greierului scripca
și-n liniștea perplexă o-nfățișezi : ce-i asta ?

ELEGIA GENEZEI
A TEREMTÈS ELEGIAJA

înr-una din zilele genezei
oamenii mi-au populat
propozițiile nelocuite

cineva părăsește cuvîntul
copil
uimit se oprește în prag
cineva vine printre versuri
cu boarfele purtate într-o valiză spartă
și cu zbîrciturile cu hachițele
și ostenit se mută în cuvîntul
moșneag

vine vine cineva pe drum
stăm de vorbă îndelung
apoi intră-n casa care mi-e mai dragă
și se cheamă-n mine mamă

vine vine cineva pe drum
și îmi place
mă apuc și casă fac
să se poată locui cuvîntul
dragă

și într-a *n*-a zi a genezei
după ce am numit
cele ce pot fi numite
am să ridic uriașa casă
nelocuită a văzduhului
și păsări vor zbura pe sus pe sus
în ziua cînd
se va înlocui tăblița casei cu numele de

copilărie și a casei cu numele de
iubire
și cineva
pe putredele grinzi va scrie :
asta e liniștea.

SIMETRIE
SZIMMETRIA

Simetria iubirii în mîinile noastre.
Într-una cuțitul, în cealaltă pîinea.
Întîlnirea deșartă a unui căuș
cu alt căuș gol. Fiara și prada.
Crucea deschisă a cărții și tremurul
foilor date cu fața de lemnul
rece al mesei. Cum vorba se-mpiedică
de mine și-mi răvășește părul.
Patru zări mă zoresc. Patru lămpi
reci. Patru umbre țipînd
rup din mîine. Patru spițe lipite
pămîntului. Mi-aș lua zborul dar sînt
osie înfiptă-n pămînt. Cu trupu-i alb
mă luminează-o fată și solitudinea
se prăbușește smulsă la polul celălalt.
Degeaba. Crucea dezbinată.
O împlinire ce precede împlinirea.
Cartea deschisă la mijloc.
Simetria de dragoste a mîinilor noastre.
Într-una pîinea. Într-alta cuțitul.

MUZICĂ ZENE

De săptămîni
de luni
de secole întregi construim
acest sunet de vioară
am rostogolit pînă aici bolovanii
surîsului plînsului
și ne-am făcut una cu pămîntul anii
ca pe niște munți uriași
am tras din greu
la glasul ăsta de vioară
și sînt ani
și sînt veacuri
de cînd te făurim și ridicăm
maestre
carne oase tencuind
chip îngîndurat zidind
pe timpane-argint puind
căci rostogolind giganticele pietre
ale plînsului surîsului
te-am construit pre tine
uluire unică
muzică singulară
și acum
că ni s-a-mplinit zidirea
de sub bărbie
îți îndepărtăm cu gingășie
schela bătută de vînt
vioară fragilă
pentru ca-n gloria fără suflare
să răsune
opera noastră perfectă :
liniștea.

MASCĂ
MASZK

În fața caselor tăcerii noastre
de-acum se-ntîmplă orice anotimp :
e mult de cînd ne-am dat deoparte
și pașii noștri-n urme-ngîndurate
se petrec

festivalul joc de artificii
azi ia în colți pe undeva
văzduhul gol
ne punem masca-n cui
și din orbite-i curg aceleași lacrimi

ne lepădăm de spadă
și în uitarea sa de sine
aerul zăngăne-nainte
noi ne-am înseninat de mult
și masca ninge mai departe

în fața caselor tăcerii noastre
de-acum se-ntîmplă orice anotimp
— măcar că-a fost numai o joacă :
să te-nțelegi din ochi
să te ascunzi pe după tufe
și chicotînd să iscodești
cum pașii tăi în urme-ngîndurate
se petrec.

PĂSARI ROȘII
PIROS MADARAK

Păsări roșii bat
din aripi în sinea noastră
roșu zbor planat
sub țeastă
roșie lucoare
ne-nfierbintă trupul
și dacă te tai de
sub piele-n plagă
iese întră clonțul
roșu și
se-ncheagă.

TIMP
IDŐ

Într-o zi
obosiți vom ajunge
rîul va fi pustiu
și-n vadul sec
al izvorului îndepărtat
pietrele tăcute zac
precum roțițele intacte
într-un ceasornic demontat.

ȘI NAVA ASTA
EZT A HAJOT IS

Și nava asta
a fost albăstrită
camuflaj albastru
spre a se contopi cu bătaia valurilor
o încotro plutește
unde să căutăm
nava ultramarină ?

scaune mese tresar
schiază cești pe masa mea
lumina-mi pendulează-n ochi
pășesc neliniștit
printre pereți împleticiți
și umbletul
mi-e ca de marinar

o încotro plutește
unde să caut
vaporul ultramarin ?
corabia
dată cu sineală
precum această casă
și în zadar o caută
nu pot să coboare pe ea
pescărușii obosiți

și totuși fericiți pescărușii
fie și obosiți de moarte
fericiți
căci cred pescărușii
că nava există

doar că-i vopsită-n albastru.

PASĂREA DISECATĂ
A FELBONCOLT MADĂR

O pasăre pe masa de disecție :
ii prelevăm zborul
de la care i s-au tras atâtea
îl așezăm pe colțul mesei
și ca pe-un manuscris flotant
îl immobilizăm cu un prespapier
apoi de pe trupul cald încă
îndepărtăm cu grijă
dîrele semnalelor sonore
căci ca pe vârful unui arătător
invizibil înălțat
se oprea adesea
și pasărea asta
pe șuierul cald al trenului...
o spălm și de azurul
cuprins ici-colo în bordura
penelor apoi
din ochii înghețați
extragem cuibul
cu puii jelitori
și din craniul minuscul
pe o lungă bandă de hîrtie
iese știma.

REPLAY
VISSZAJATSZAS

Cu acul scrii și-ți tai pe față riduri
spre-a revela tot ce-ai trăit
dar e atît de mult ? cu flăcări perpelești tulpina
verde a grîului spre-a-i de pa față aurul !
dar invers ? trebuie să existe și întoarsă
o flacăra o ardere căci în vîntoase goluri
verzi prin paiul rece al grîului petrecem
cu inima în gît crezînd că petrecutele
se-ngăduie în reluări — dar pînă cînd ? — o vorbă
să spui și iar și iar reiau participanții
trecutul : doar s-o ceri și iată boabele
de grîu lăptos învîrtoșate și cheagul singelui
împurpurat saliva lacrima uscate-n vîntul
secundelor fierbinți din sîngeratul „după“
sari îndărăt în neatînsul „ante“ dar
pe tălpi cleioasa tină dar sudoarea
rece pe trup dar mîzga rănilor pe mîini le cari
cu tine în odaia curată pasămite nu ai alt trup
spre a trăi și-a-ți aminti nici alte mîini spre a răni
și a rămîne pur și cînd faci semn : motor !
înregistrăm ! odăi pe care să le crezi curate
n-ai și n-ai obiecte neatînse căci pe toate
memoria le-nchide-ntr-un clandestin reflex
iar dacă vorba-i încîlcită e că ai tulburat
ai amețit secunde pe rînd și-n ordine picînd
— nu-ți scrie fața n-o brăzda cu acul însă nici
nu ți-o-nălbi și nu-ți întinde ridurile căci se coace
se-nvîrtoșează iată abia ițitul pai de grîu și numai
el — cel ce-ai fost — te poate-aduce-n minte.

ANTARCTICA GRĂDINII A KERT ANTARKTISZA

Antarctica merilor de os și-a strugurașilor de os
e în expansiune și printre ghețuri se pierd
exploratoarele polare cu băsmăluțe roșii în vreme
ce balene roșii-noată-n auroră prin trup cu vuiet
voiajează sîngele în televizoarele geamurilor
fuge imaginea umblă desperați la butoane antene
clanțe dar fugă imaginea și chiar dacă se mai
limpezește ninge întruna puncte albe vibrînd
bruiază filmul muieri cu băsmăluțe roșii pornesc
spre antarctica morcovi cartofi înghețați
scot din pămîntul rece oase de mamut relicve
ghețoase autobuze reci și goale gonesc
pe undeva și compostoarele strălucitoare
răsfrîng sîngele papagalilor ciorovăielnici dar
alt film alt trecut circul fanfara inhalăția
de flăcări papagalul cu bilete acum
pleacă m. b. pe opt ani în america acum
trosnesc oasele tatălui meu acum se trage prima
oară-n poză acum înflorește mărarul și macul
cel otrăvicios acum smulg cu dinții căpșorul
mușcatelor și fugă imaginea pe televizorul ferestrei
eu șed în autobuzul rece și fără de habar
chirăie papagalul pironit de geam
căci chiar dacă în filmul ăsta nu se vede
se mai întorc odată din antarctica merilor
și a coacăzelor albe cu oasele mamuților de morcov
și de cartofi în poală acele echipaje
dintr-o eroare date dispărute cu băsmăluțe roșii de
la pol.

TALCIOC
ÓCSKAPIAC

Ceasuri folosite ghetete folosite paltoane folosite ?
cuvinte folosite gesturi folosite și flori folosite ?
abia dacă le-am cercetat n-au avut cînd
să se decoloreze doar cît am mîngîiat cu coada
ochiului
roșul petalelor și iaca pantalonii ăștia cămașa asta
s-a șifonat puțin dar n-are nimic e aproape nouă și
aceste ceasuri ăsta indică timpul de mai an ăsta pe
cel de ieri
ăsta pe cel de poimărți sau poate ochelari ?
umbrele ? jucării ?
păpușa fără brațe ? șoșonii ? piepteni știrbi ? cuțite ?
dimineți
sleite ? cîmpii de-un verde stins ? tufele astea-s ca și
noi
iar umbra plopilor se calcă doar ici și colo s-au
desprins
cîteva frunze dar se-nlocuiesc și uite-l cum așteaptă
iepurele
abia-abia stîrnit lupul abia temut vrabia
abia-nspicată
și susur de izvoare și foșnet de frunze abia trecute
prin auz
și un înalt azur țesut și o bătălie abia sîngerindă și
cărucioare pentru mici și mari și cuie și tablouri și
cabluri
și haina ce-au purtat-o alții și ceasul cel întors
de timpul altora și floarea ce i-a minunat pe alții
arma pătrunsă-n trupurile altora cuvîntul
scos la vedere pe o pătură ciuruită gîndul pe care
l-au gîndit
și alții dragostea cu care au iubit și alții amnarul
ce conservă scînteia altora uzat trecut și păsări

lunci uzate : nici tu nu știi în zarva țirgoveață
vinzi cumperi sau doar amintiri străine-ncerci
arunci cu
scoici pietricele într-un golf albastru.

ELEGIE CU ALBINE ȘI MUȘCATĂ
ELEGIA MEHEKKEL MUSKATLIVAL

În cercul de lumină al lămpii saltă iepurele și iată-l
și pe
vînător detunătura cutremură firul de wolfram
zbîrnîie albinele-n picaj pripite cioburi
împroască albul prins ca-n porțelan pe unde umbli ?
sclipăt

explozie de apă în curte arteziana brusc înghețată
înalță-un palmier imaculat și-apoi se frînge bine
ar fi ! da bine-ar fi acum ! ce bine ! însă ce ? atît
nimic mai mult de ce pui întrebări fără cusur
de ce aștepți răspunsuri impecabile se cascadează
se izbește geamul trosnind scrișnind se rupe legătura
învizibilă să-nceapă deci

dar nu ! dar încă nu ! ei încă
tot ne mai fac semne poate să ne-ntoarcem poate
să nu ne-ntoarcem totuși noi dăm piept cu
orizontul și oricîtă grijă punem în pași îl deplasăm
fără de zgomot lunecă de mult s-ar cuveni să
închipuie-o elipsă dar nu-i decît un cerc și-l
ducem

și îl cărăm ca pe-o uriașă fustă de zale feminine
bărbați pe sub peruci pudrate o învîrtită
saltă a zbor tot cerul cîrîind se-nfoaie
moțații nori

un reflector cupolă de lumină incasabilă
îchide-asupră-ne și-n astă necurmată claritate
umblăm iubim și ne trezim cărăm oriîncotro ne
ducem

nemăsurata rochie și urma turma în zadar încearcă
să-nhațe tivul stins în depărtare
e frig e timpul cristalin legați de cronometrul
uriaș străbatem roată cadranul alb zorzoane
de aur ne rănesc la glezne zarva învie domnișoarele
pudrate și liberi dacă trecem înainte

decad din cercul invizibil încă semne
mai fac dar în zadar

detunătura zdruncină filamentul
se face întuneric în tolbă vînătorul pre iepure
puşcat îl vîră şi-o ia spre casă dar între timp s-au
urmele smintit nici voi nu sînteţi dară acolo şi nici
voi nu
strigaţi pe-aici pe-aici ?

faceţi un semn măcar ca o batistă
uriaşă albă flutură ninsoarea sub cupola noastră
ovoidală mişcă un germen vag : o casă
un om sau un copac sau rîsul şi-n fereastră
desigur flori de glastră oricîtă grijă-n paşi se
deplasează
mut orizontul scapă precum un cap de umbră
de sub o talpă aievea şi nu mai ai de ce privi în
urmă strigă
unul pe un pervaz mîncat în oala sinilie se prăseşte
muşcata dă pe dinafară ca laptele uitat pe foc.

ELEGIA PRIMEI ZĂPEZI
AZ ELSŐ HÓ ELEGIÁJA

Schelet de colibri fulg de zăpadă-n geain
îmi bate dar de ziua mea dar cine-și are azi
aniversarea eu în septembrie-s născut
în iulie tu el în octombrie fie deci asta
ziua noastră oricum o iei cămin comun al verii
și-al toamnei (poate-al primăverii) este iarna
acolo stau hălăduiesc petrec
în borte reci beau vinul și arar
dau câte-o raită prin pământul nimănui prin timpul
nescris și atunci e primăvară
pe undeva e vară și e toamnă-n vreme ce
pică din cer întruna fragilele schelete
de colibri și-n mîna noastră-ajunse li se
topesc aripile și craniul și pliscul lor și moartea
iar noi privim puzderia rîzînd bătînd din palme
ci dacă-i iarnă fie iarna iarnă
cu ger și cu zăpadă și colți de lup o iarnă
veritabilă am zice dar tropăim dar dănțuim
căci frigul ne zorește ce s-a-ntîmplat și cum se poate
că azi nu-i ziua nimănui ce s-a-ntîmplat
ce se putea-ntîmpla frați și surori odată în ajun
de sărbătoare primăvara o să ieșim pînă-n grădină
și vom alege un trandafir cu un cuțit tăindu-i
beregata și cald va fi și roșu încă
va gilgii cînd noi ne vom ura de bine
căci doar printr-asta și așa vom ști
că plîngem curăția primei zăpezi căzute
și hecatombele de colibri...

FUNDAL LA FOTOGRAFIA 26
HATTËR A 26. FËNYKËPHEZ

Fotograful și-a reglat obiectivul
zîmbind nervos așteaptă ca în sfîrșit
să se grupeze familia dar între timp mătușii
îi vine-n cap că uitat să-și aranjeze părul cere
o clipă de răbdare apoi începe ăla mic să plîngă
și trebuie să-l alini să-l potolești să te protestezi
în fel și chip ca să zîmbească și-apoi dă țipăt
mama că-i laptele pe foc și tule-o la bucatărie
să constate tata cade și el pe gînduri poate totuși
se cuvenea să se bărbierească și tot așa
e unul care strică tot mereu tabloul unul
tocmai ar vrea să zică oarece să rîdă-n hohot
băieții umblă să se-nsoare fetele-așteaptă
măritișul bătrînii nu-s în stare să se țină
drepti ba intervine-o naștere ba vine moartea
boala cuiva urgențe sărbători
și cînd în fine fotograful apasă pe declanșator
încep să țipe toți deodată : vai tocmai mă rîdeam
vai tocmai că plîngeam tocmai uram tocmai iubeam
vai tocmai încercam să uit vai tocmai aș fi vrut
să-mi amintesc tocmai tăceam tocmai vorbeam vai
tocmai
că nu eu eram : m-am amînat pe cînd pozam.

TOATE SÎNT DE PARCĂ
MINDEN OLYAN MINTHA

Pe lanțurile groase ale ceasului cu cuc
se acumulează caca de cuc și jos da și jos
un moc gorgan dar scînteiază-n noaptea
bortelită lampa și chipul ni-l aspiră
scirbiți de comparații singeroase de-acel ceva
într-o ureche cîrn și distilat pînă la informa
esență ne apucă groaza și ducem mina la ochi
și membrana translucidă plasa stupită pe obiecte
o smulgeam trupului dar saltă sîngele
ca un havuz țîșnește plini de sînge
pînă la coate ne împrășcă-n față și toate astea
nu mai corespund și nu apar așa și nici nu sînt
vizibile ! nu ! nu ! nici astea ! căci tot mereu te
cumpănești

tic-tac tic-tac în pendulare prinde
rugină de atîta apă chipul fetelor plînse
iubitelor plînse și al amorezilor hohotitori
și-n timp ce-apuci de lanț și tragi
la ceas te vezi cu caca cucului în palme
și se deșteaptă deslușirile și iarăși
o pieleță băloasă prinde lucrurile se usucă
se trage și sclipește în lumină nu-i nevoie
nu nu-i nevoie n-am nevoie nici acum de lama
cuțitului ce taie toate merele nu-mi trebuie nici acul
cu care înțep dilme și gîlme și baloane
cireșe stupi fulgere globulare nu-mi trebuie
instrumentul nu-mi trebuie unealta gestul
intrus mînuța strecurată-n goluri stare-aș
doar colo sus călare pe elefantul alb strivind
viola declinata unghia-paserii spilcuța laba
gîștii doar dintr-un unghi tîmpit ca un soitar
doar ca un măscărici ținînd o ceapă verde-n dreptul
gurii și vorbind și vorbele-i proliferînd în grabă
prin cabluri negre valvîrtej stricate

rădăcini conexiuni întoarse doar ca o paiată
nepricepută fantazez și asta-i o ficțiune iată
stau în baraca de tir după teighea
stăm în baraca de tir după teighea din ce în ce
mai mulți și vă tot dăm în mînă pușca dar
nu sîntem încă atît de mulți ca peste umeri
să nu se vadă încă figurinele fierarul bate
cu barosul suta și zîna lunii pică-n lac a suta
oară și voinicelul pică-n cap în ceasul
cu cuc pustiu de altfel se-nțelege nici
n-ar trebui s-o spunem dar de ce în cazul ăsta
cîntă cucul bate fierarul pică zîna lunii.

ȘI AFARĂ DANSA MARIONETA
S ODAKINT TÂNCOLT A MARIONETT

Cînd a mierlit-o cucu-n ceasornicul cu cuc
vulturi pleșuvi planau deasupra âcelor de-aramă
și dintre roțile dințate gri și moale se pogora
cite un puf de ce nu cîntă cucul ? a întrebat
cineva și l-am poftit să șadă și în paharul rece
i-am turnat vin alb în timp ce așteptam să prindă
glas
roțițele dar nu s-a întîmplat nimic estimp pe
esplanadă
dansa pînă la greață marioneta iar eu ziceam
că-i timpul să ne pregătim dar însă
nu era timp nu era timp de loc crăpase cucul
și vulturii cu vuiet negru năvăleau
prin crăpături e altceva cînd *timpul stă pe loc* sau
nu trece timpul însă atunci *nu era timp* nu mai
puteam turna nici vin în paharul rece
nu bătea vînt și totuși se clintea
frunza plămînie pe-un ram de trandafir în vid
ni se răsfrînse glasul și ne pierdurăm ca atunci
cînd ți se dau din raza privirii la o parte pereții albi
sau cînd din rană brusc s-a smuls cuțitul care
pînă atunci mască a sa lucrare și-acum fără opreliști
zbučnește saltă sîngele înalt apoi cineva totuși
s-a ridicat s-a dus la ceasul sfîșiat de vulturi a
extras fulgerător cadavrul cucului l-a scos afară
bălăbănea-ntr-o mîină pasărea cu aripi decroșate
prin crăpături au dat năvală vulturii dar el mergea
apatic înainte să caute un loc propice
sau cine știe și în clipa aceea-n ceasul
cu oase de aramă grăit-a cucul nou.

MASCĂ FLORALĂ
VIRĂGOS ALARC

Sfredel translucid se-nșurubează viltoarea
în cer pe iarba sticloasă componentele
unui nor cu burta spintecată
fulgi de zăpadă sfărâmați picuri de ploaie zac
prin verdele tulpinei unei flori vîntoasă casă
a scărilor urcăm lumina trec viind
egal din rădăcină sevele spre orbitoarea
corolă albă a florilor și dantelate
scilpesc dulci emisfere cvasisfere
în vînt un nour rupt în două
umblă și zi de zi alt disc
solar coboară după orizont
se-adună globurile roșii
dincolo de munți într-un uriaș
morman incandescent se-adună pepeni
cu miezul roșu coaja roșie iar noi
urcăm prin răcorosul lujer
etajul șase șapte opt etajul
nouă zece sîngele bate în timpane
ce înălțime doamne
în vuietul amețitor în vârtejul
văzduhului din albele corole
ne îndemnăm să scoatem capul ne uităm
pe după orizont cu luare aminte și cu spaimă
la cimitirul zilelor decapitate
la zgura lui mocnindă-n limbi de flăcări
ne ducem mîinile la ochi și din pleopa
zbătută a corolei din înaltul
pisc rece ars de vînt ne pierdem echilibrul
și cade masca verde și chipul luminează.

ȘI EI FAC SEMNE DE LA GEAM
S ÖK AZ ABLAKBÖL INTEGETTEK

În fundalul voalat se stinge sfîrîind canina roză
a clipelor nenumărate unsuroase elegii contabile
ascultă
craiul siestei funinginoasă iute scrumită ne
abandonează
strălucitoare sferă a zilelor pe lingă șine arbori
negri printre
zizanii galbene iată și liniile mari iată și liniile mici
și
sîngele sărat sărata apă de mare duhoarea velelor
strînse iz
stănut de vele da gînditorul fără gînduri și totuși
nu și fără
gînd ce-l tîrcolește pe craiul siestei și se prinde-n
hîrtia pentru muște în cleiul elegiei administrative
umblă
cu pîra-n vreme ce mămica-și pune vată de zahăr în
cap nu se
topește dăinuie peruca voi ați mîncat și carne de cal
ham-ham
cățel l-ai păpat pe băiețel s-a împotmolit mașina
trebuie
să așteptăm da să aștepți de băiețuș lasă-mi-te
păgubaș
du-te ciine la oraș negre labele de muscă să le
smulgi să nu
mai umble și foița aripioarei să i-o smulgi să nu mai
zboare
măseluță de oțel nu mi-l zdrumica pre el să gonești
să tot
gonești prin tunele și tam-ta-ta-tam ? să te-avîinți
tot mai sus și tam-ta-ta-tam ? dar el s-a rătăcit
printre balconete roze dar el s-a rătăcit printre
copaci de mucava

dar el s-a rătăcit printre fustele verzi ale grădinii în
 antarctica vatei de zahăr cu lămpaş de ruje roşii-am
 lumina
 dar în zadar şi s-a pierdut de-al doilea de-al
 treilea pe
 culoarele de os prin subterane bordelite prin vîntul
 sec
 rătăcitor pe unde încotro ? să te iubeşti pe lîngă
 ziduri albe
 pe palma verde-a nopţii să te plimbi pe-alei cu
 pumnii verzi
 şi să strigi sau să aştepţi pe unde sînteţi să umbli
 ca pe
 fundul unui ocean secat printre margarete de
 mărgean şi
 colonii de muşcate şi peşti-gladiolă şi ace de cusut
 cleştar
 printre raci cu zale cafenii pe drumuri submarine
 pe alei
 iluminate cu sineală maşina s-a împotmolit în tină
 mi-e bine da mi-e bine aş vrea să ştiu măcar
 ce fel e răul de mare nu albăstrimea nu imensitatea
 ci numai greaţa scîrba minia cea greaţă cea scîrbă
 cea
 minie cum e răul de mare ? păzea că bate vîntul şi-o
 să sufle
 şi riul de sub noi lichidul apa alunecă ne fuge
 de sub picioare ca o patină cu roţile case-ştiuleţi
 case cu galbene balcoane cu logii roşii jur împrejur
 şi între
 timp craiul siestei ascultă imnele contabile nu eşti
 tu regele siestei nu nu dar unde eşti ? pe unde
 umbli ? şezi

șezi printre coralii mușcatelor fumezi pești-gladiolă-
ți șuruie
picioarele șezi colo tu și-acolo șed și ei cei rătăciți
pe velele făcute sul acolo șed și beau tutun
și ca o mască albă orbitoare li se precipită pe chipuri
sarea.

MECANISMUL PE CARE L-AM UCIS
A SZERKEZET AMELYET MEGÖLTEM

Timpul scurs din ceasul sfărîmat
verzui mi se prelinge printre lucruri
și-ncet-încet îl văd sticlos ca ochii
păsărilor moarte pe caldarîmul rece
trosnind se frînge o floare așchiile
se-mprăstie pe masă roțițele dințate
gălbui inerte zac pe jos
mișcările mi se accelerează apoi lentoarea
le prinde ca pe-o piatră care-a scăpat de sus
zdrobind însîngerînd verzișul fraged
pînă ce-apoi se îndulcește clina
și se alină piatra stă și ea
la poale se încheagă diafanul sînge
al frunzei ceasul omorît cu geamul
spart zace mut în zerul luminii albicioase
și timpul scurs din ochiul crăpat din uriașa
pupilă îmi inundă-ncet odaia
pînă la glezne pînă la genunchi și încă
îmi pierde mîinile obrazul face priză
cu spațiul cu-nălțimea cu lățimea
sticlos pe pană pe pahar pe floarea frîntă
pe pîine pe cuțit pe ochi mi se așază.

SPECTACOL
LATVANY

Bulbuci de zăpadă celule de zăpadă agere
animăluțe de zăpadă mișună se zbat
miriapozi de zăpadă zoresc și se îngheșuie
alba salivă cristalină curge îngheață
pe piele în porii bruscați
de pe geam cu trupul flească
pică fluturii de zăpadă albinele de zăpadă
păsările de zăpadă și mucilaginoase moi
se amestecă pe jos căci pot fi populate
toate petele albe și albăstrimea
despicată se zbîrcește cute
și riduri o asemuiesc cu fața
unui moșneag din gura vineție din
găvane cade colcăitoare zăpada și
animăluțe albe se tîrîie pe sol
sînt victime eroi ai semuirii
ai dăinuirii-a toată iarna-larma
din geamăt din tăceri indiferenții
în vijelii de alb și pur rotiți
sînt învîrțiții metamorfozații
zdrobește sub călcii cristalul fulgului de nea
și membre albe peri și cili aripi
topite ți se zbat sub talpă
se împlinește vremea zăpezii rafinate
vederii rafinate și trebuie să-ți dai
seama că n-ai de-a face
nici cu zăpada asta nici cu vârtejul ăsta
nici cu această puritate.

SCHELET DE GÎZĂ
LEPKESONTVAZ

A mirei cruce neagră pe tîmpla mea...
fisuri de lumină-n craniul verde-al arborilor
anii și zilele crescînd sporind mă-mping
mă îmbrîncesc mă-aruncă înainte fără milă
n-am vreme să mă uit în urmă nu pot fi
atent decît la fuga uniformă un-doi un-doi
cum brațul stîng piciorul drept deodată
și brațul drept piciorul stîng se saltă
în timp ce calm și sigur crucea țintei
mă urmărește și la intervale regulate
detunături înăbușite rup imaginea
dar nu mă sfîrtecă pe mine ci întruna
doar chipul meu de ieri doar chipul meu trecut
se află-n calea proiectilului a pietrei a cuvîntului
și-n van minia și-n zadar și mîna pe oțelul rece
al armei cu nemilă încordată căci eu mereu
nevătămat și teafăr ies din pînza de fum a
detunăturii
căci fuga uniformă nu conținește și doar
urmarea următoarea secundă-mi aparține
nu e al meu trecutul și nu-i nici clipa
prezentă proprietatea mea întăritatul glonț
lovește-n gol neputincios cît fuga deplasarea
mă ține sînt în siguranță gîză pe ochi zbătîndu-mi-se
mira enervată și știu fără-ndoială știu
că-i iminentă clipa cînd după o scurtă tatonare
mi se va calcula viteza fuga și cuțitul
cuvîntul arma n-or să se mai vadă ci
cată către fața următoare și cu precizie perfectă
mira
se va fixa în aerul ce pare gol :
negru schelet de gîză pe tîmpla-mi viitoare.

DUBLARE
KETTÖZÉS

Spicul de orz sîngerat se-apeacă peste retina subțire
și îngrozită fuge priveliștea din fața spinilor

tăiușelor
rănilor se-nchide ochiu-n sine dar dimpotrivă
aceleași zvicnete arzătoare jariști tăioase

amenințătoare
în vînt îți prind închipuirea în obezi căci
imaginezi ceea ce vezi și vezi ceea ce-nchipui te
cuprinde

oroarea fără voie a genezei o fi și împlinire
o fi desăvîrșită bucurie și poate și o „evrica“
odată într-o bună zi dar nu e încă decît rotire
desperată

decisă apărare iubirea stearpă a unor chipuri
suprapuse căci nu se-imbucă părțile ca în broască
o cheie ca un cuțit în rană sau ca un ac
în porul dilatat nu'e acea durere nu e
acea-mplinire ci ca oțelul pe oțel ca fier pe fier
ca un concav cu alt concav ca un convex cu alt
convex

se bat se alipesc se-nfruntă se cuprind acele două
chipuri de două feluri și totuși una două negative
sau două pozitive ei bine ce te-ai face cu elementele
vedeniei dublate cu ce le poți asemui cu ce
le poți contracara? căci amîndouă greutatea
pică-n același tas deci dacă poți să-nchipui altceva
căci printre spice maculate se pitulează-o prepeliță
și nu știi cum e potîrnichea și n-ai habar de pitpalac.

PARAFRAZA ABSENȚEI A HIANY KÖRULIRÁSA

Există undeva un zgomot uniform un strigăt inform
din el se detașează cuvintele ca formele
din placa metalică horcăind opintindu-se scrișnind
taie ferăstrăul și vaierul acesta e și el
doar ulterior perceptibil față de acel zgomot
sonul compact uniform se fisurează încet
goluri și găuri formațiuni de aer apar la
suprafață și o grilă maleabilă neregulată
devine fierul rece dur sub apăsarea
degetelor modelatoare când și când se
și surpă se slujește aievea negativul
pîrîie-n draci materia dar și asta-i
doar o iluzie tot mai multe lucruri
se cer numite tot mai mulți dușmani prieteni pînă
ce formele se ordonează iarăși
se săvîrșesc și nu se mai cunoaște
un „înainte“ un „după“ al izbucnirii
acelui strigăt deznădăjduit sau pur
și simplu numai scandalos.

INTERPRETAREA VEDENIEI A LATVĀNY ĒRTELMEZĒSE

E apa-n vad t'aiş şi şiş, îţi taie trupu-n două,
te curmă din mijloc, te poartă în aval,
tu de la briu în sus pluteşti
şi ce te vezi — acela eşti. Murdar
se vâlureşte riul, pietre-l trag,
îl sfîrtecă pe cel ce se scufundă. Nava
candidă apa o despică şi suprastructura
pluteşte înainte, ca şi cum
nu s-a-ntîmplat nimic. Curentul îţi
retează mîna-ntoarsă spre adînc.
Priveşti cu groază cum începe apa
să fiarbă, roşie. Nu simţi durere.
Iar dacă ieşi pe malul cald respiri
eliberat, căci, iată, totuşi
eşti un întreg. Şi nici o cicatrice,
nici o brăţară vagă nu-ţi înseamnă
trădarea. Te cufunzi cu capul,
cuprins de spasme trupul tău, în vreme
ce ghilotina apei cată gîtul.
Cumplit : şi-aici şi-acolo nu poţi fi.

CE-AI VISAT, MĂ, VISĂTORULE ?
MIT ALMODTĂL, TE ÁLMODOZÓ ?

Am visat, eram bufon, aveam tichie. M-am trezit
și tot bufon eram. Pedalam în vis pe-o bicicletă
roșie în jurul țîșnitoarei iar presarul
pivota în piață bleumarin.

Bicicletă roșie înseamnă tulburare. Și polițist
înseamnă tulburare. Ei bine, așa nu merge.
Paița-nseamnă circ. Visul înseamnă
deșteptare. Ziua-mi înseamnă noaptea. Păzea !
Păzea !

Havuzul nu-nflorește, nu dă frunză. Se-nfoaie,
radiază, se fălește. Cavaleri cu capă și cu spadă
gonesc pe biciclete roșii. Dii, roibule, dii ! Cînd
vom sosi ? Poate că-n zori, poate că ni — !

Ai visat și-erai bufon cu scufă : cling ! Păzea !
Păzea ! Ușa se închide prost, ferestrele
așijderea. Și călăreții ăștia, aceste biciclete
roșii ! Mai intră cineva. Îți intră visul.

VEHICOLUL TĂIAT ÎN DOUĂ
A KETTEVAGOTT JARMU

Necunoscuții au sosit și-aici. Umblă la
sare și la zahăr, încît nu-i mai pricepem.
Autobuzul se despică, lama se-abate între
banchete și scinteind pătrunde în asfalt.

Catran sleit pe spadă. Dîlme de gozuri
arzînd pe pămîntul căznit. Autobuzul se rupe
în două căci drumul se bifurcă și degeaba
te-agîți, degeaba te-agăți. Ca balustrada unui pod

o lamă dură fulgeră alături. Formele nasc
și nasc și nasc, îți iau măsura
cavaful, croitorul, lăcătușul, zidarul.
Ce fel să fie casa pe care n-o vei locui ?

Smintitul care cere de pomană în două limbi
mănîncă
acum conserve reci. Deșartă o cutie, o leapadă
și trece piața. Cînd ne-om întîlni nu ne vom înțelege,
vom da din mîini cu disperare.

Ce s-a-ntîmplat cu voi de-atunci ? Cine v-a necăjit ?
Cine v-a îndrăgit ? Cu cine v-ați culcat, fă ? Cu
cine ați trăit ? Cu cine-ați stat de vorbă ?
Printre banchete răni, valize, cheaguri.

ÎNSEMNELE VICTORIEI
A GYOZELEM JELVÉNYEI

Degete albe în câmp roșu : specialiștii în heraldică
pătrund icnind tabla subțire ori bronzul virtos
scot capul mîinile din convexul
scut cu blazon și cată curioși în jur apoi răsufală

„victorie !“ strigă ei „victorie !“ cu două dește
închipuie un V și triumfători înfățișează
simbolul dibăcit care în limbile mai cunoscute
semnifică victoria și speranța unor mai noi victorii

acolo viețuiesc ei sub un blazon ca niște
paingi și cară albe V-uri în câmp roșu
și cînd se schimbă-n oameni pe pulpana hainei
resturi de galben au din nemuritoarea cină :

fărîmele răzlețe-ale bronzului și-n timp ce
mulțimile vuiesc satisfăcute ei se curăță
grăbiți ca prinși asupra faptului apoi lansează
din nou și iar și iarăși cele două degete crăcite

nepieritorul V care mărit de-o sută de ori se
zvîrcolește
apoi întepenește sub ochii tăi ca două
picioare despuiate și între pulpele mlădii în locul
rodinei nu e nimic căci asta-i dragostea
învîgătorilor.

ETERNA AMÎNARE
AZ ÜRÖK HALASZTAS

Ciocîrliile cu trilul obez și femeile
grăsuțe la cură de slăbire-n apă. Țsta-i adevărul,
totuși de necrezut. Amînăm pe ieri orice
explicație. Creioane roșii nasulite
ne strîmbă ziua, mîine-zi. Cu trupul tras pe foaie,
ca pe zăpada înghețată, în chinurile complete
de timp, de loc, printre fraze arzînd. Să zicem că
te încălzești cu iepuri vii în așternutul reumatic.

Vuiesc buldozerele negre cu aripi răsfirate,
la rezidență zi de zi sosesc, zvelți
cai-de-apă se strecoară prin fante verzi. Cu ciudă
frîngi vîrfurile creioanelor roșii în zăpadă.
frîngi vîrfurile creioanelor roșii în zăpadă. *Fii serios !*

PĂSĂRILE PARADISULUI PARADICSOMMADARAK

Spinarea peștilor o roade barca. Apa
e roșie. Cu pene de păsări ale paradisului
vislesc naufragiații fericiți. Greoi zvicnește
sîngele peste orizontul brici.

Cine ești tu ? Ulte că-și rid înveseliți de tine
dansatorii pe sîrmă cu tălpi magnetizate. Ba ici,
ba colo. Pe zarea culmii între două văi.
Se-apleacă, se înalță talgerul. Basculezi.

Membrana fină a sării învelește arborii
și casele. Cu pana păsărilor paradisului
vislești pe mări amare. Și dacă ai ajunge
sute de păsări ale paradisului ți-ar scoate ochii.

TIR
BECSAPODASOK

Fumul fluturilor prăbușiți. Imponderabile
nervuri de flăcări frînte. Clovnul
secționat. Un filfiit de palme ca de aripi,
cînd s-a decuplat amplificarea.

• Tir vătuit lovind mănuși de vată.
Sau canonadă-abstractă. N-are a face.
Explozia clovnului : schije jur împrejur
pe fețe. Zîmbete pretutindeni.

ZARURI KOCKAJATEK

Cu gărgărițe roșii joacă zaruri mercenarii
și dau întruna șapte. Pelerinele de plastic
îmbracă trupul în armuri de chitină. Foșnind
desface aripi femeia cu varice și-i pică papornița.

Pe drumuri lipicioase scapă roțile de gumă,
pe asfalt ca un simbol supraîncărcat se terciuiește
roșul, împrășcă mii se sensuri. Aripe de insecte
trosnesc, răsună imnul căărăbușilor morți.

Argint lichid pe-o placă de sticlă și deasupra
ceara ca un cheag. Îmi potrivesc trăsăturile
și mercenarii rîd. Zboară, buburuză-ruză !
Să-i văd pierzînd pe fanfaroniiăștia !

TABLOU EDILITAR CU PĂDURE, CU AUTOBUZE
VÁROSKÉP ERDÖVEL, AUTOBUSZOKKAL

La marginea pădurii de stejari hotelul. De la geam
cuprinzi orașul. În beci rîmează porcii
mistreți și coastele unor calorifere reci rînjesc
în camera ostilă, translucidă. Punct terminus printre
copaci.

De-a lungul râului conducta. Șarpe de apă. În pămînt
artere sclerozate, carmin calcificat. Traseu turistic
pentru hîrciogii și chițorani. Mi-e frig în sacoul
subțire,
uriașe aparate roentgen, autobuze luminează.

Dacă te afli acolo ți se străvede ținta. Comună,
șerpuită linia vieții. Ratări și contingente și scăpări.
Rumene aparențe. Eu locuiesc în dunga pădurii. Nu-i
pădure,
totuși acolo stau. Din coastele caloriferelor

refac o vietate dispărută. Sub picioare
cu zel răsuflă un animal obscur. Îmi zăpăcește
și valiza. În besactea de sticlă un peștișor de aur,
coconul craiului. Nu-l prind. Se știe ce doresc.

GHEȚARI
GLECCSEREK

Un ghețar în buza văii doar cît o perucă
albă scărmanată care dormi acolo în bătaia rece
a vîntului ? și-n vremea asta sar capacele și ace
cu gămălie antene ai zice-n spate purtînd
strălucitoare
își iau zborul gîzele trăiască ave și trăiască vivat !

ni se duc fluturii fragile chiciuri fornăind
se-aburcă-n vremea asta autobuzul pe deal trăgînd
un plug
și grapă și semănătoare se așază pe geamuri un
pospai
hei care dormi acolo-n vifor ? care dormi acolo-n
viscol ?
bate zăpada auziți cum bate ? peste obrajii-mbujo-
rați vă bate

limba albă-o scoate clefăie și fluturi ronțăie de zor
pîine și șuncă în rucsac autobuzul suflînd din greu
ară pămîntul și excursioniștii ferice se întorc la ei
acasă
rucsacul înghețat îl sparg cum spargi o nucă și
cuțite
află-n fructe crude și deschizătoare de conserve și
bricege.

CUNUNĂ DE ZAPADĂ
HOKORONA

Nimicul cu coroană de zăpadă îți domină zările și
splendizii
pursingi englezești pe rînd doboară înspăimîntatele
obstacole și apoi nechează în microfon
iar turful verde-adînc se-mburdă pică
întreaga recuzită rănile florilor cicatrizate
se pierd în aer și lumina roată-roată tot un
vîrtej fragile mecanisme șopîrle incolore
petrec în iarbă stăm în biblioteca
imaculată cînd și cînd nechează caii
pursînge rîd în cercul de lumină al lămpii un cap
alb conturat în cercul de lumină al celeilalte
alt cap în cercul de lumină al celei de-a treia
un al treilea restul corpului rămîne
în umbră cine știe ce se întîmplă
cu celelalte părți în întuneric chinuri
le încearcă buldozere clești fălci le rup mîinile albe
de față le dezbracă ce soartă au picioarele și mîinile
și coapsa-n timp ce noaptea la geamuri luminate
cu capete nimbate electric... și cărți și cărți
pînă în miez de noapte și pînă-n zori din beznă
decupate
cu lama cu creionul și cu cuțite ace cafea și vin
pastile-n timp ce restul trupului de noapte
e anesteziat și dacă smulgem fanioanele
și dacă scoatem cuiele se-mburdă terenul de smarald
se vîră sub el vîntul și-l duce însă ce ni
se face între timp pe întuneric buldozere și
clești și mîini lubrice de față ce fac anume
lame și fiare și perdele de tul și ce ne fac
în ce fel ne calcă ele trupul pe cînd la geamuri șuie
fără habar noi luminăm cu capul cuprins de
electricitate.

SĂ VEDEM CE-AI SĂ TRADUCI ÎN FAPT ?
HAT LÁSSUK, MIT VÁLTASZ VALÓRA ?

Aşa-i : „ar trebui o odă bilblielii“ dar
nu se poate căci ai intra în *contradicție*
și „o odă la tăcere ar trebui să scrii“ în timp ce
strălimpedele tul destramă talia suple-
lor domnișoare suflă vîntul pielea despuiată
și suflă statuile de alabastru cioburi reci mă plouă
pe umeri cad cristale sticloase de zăpadă
ne-mpodobește ne înveșmîntează cu fast pieirea
toată nu nimicul nu stingerea dau cheia
translucidă ieșirea unde-ar fi cînd fără vreme
s-ar comprima-ntr-un singur bloc închise-ntr-o
cutie

de diamant toate întîmplările și toate gesturile
neîmplinite cît e moale și maleabilă fierbinte
noaptea ca smoala și cu voluptatea dragostei
la trup curată scoți sunete silabele cuvintele
cu vineții tendoane s-a dezmembrat a devenit
un mecanism sfărmat fluentul univers
exterior în timp ce ritmul regulat dar
în progresivă-accelerare-al bilblielii
evocă fuziunea bărbat-femeie cum în
cele din urmă se reduc la linie la punct
simplificate semnale Morse și-ntr-o nemișcată
torpoare trece ritmica mișcare și uite că se poate
naște SPUSA ori poate lua naștere
NIMICUL reversuri reciproce sau puncte terminus
oricînd interșanjabile ale căii pe care-alergi
de colo-colo

dar CU CINE se iubesc poeții ? CU CE
se-adeveresc și se adună-ntr-o clipă una și comună ?
fulgeră lama unui răspuns despică neagra pînză
a unor strîmbe întrebări ticsită-i noaptea ziua
așijderea nici cît să mergi picioarele se-ncurcă
în lăzi cutii îngrămădite-aiurea începe dar striptisul

cotidian și zboară pe fereastră o masă
ca o fustă și după ea un scaun
precum un sutien și-un filtru de cafea
precum o pălărie florentină zboară cărțile ca niște
furouri foșnitoare pantalonași și zboară lampa
de birou de parcă-i un trup alb de femeie în picaj
și încă tot ticsită e noaptea

trebuie să te

despoi și de trecut de viitor de moarte de iubire
și trebuie să dai uitării gesturile ca să poți
să le înveți în timp ce ții și salți golaș și-n gură
sunete nearticulate fierb ies la suprafață
de undeva calmează-te ! rupi o petală-a florii și-o

muiere

stropșindu-se la tine se ferește strângînd genunchii
suduie „o floare ești tu draga mea“ în șoaptă
spui și totul devine-aievea mîna mea cea dreaptă
e-o stîngă stînga-i dreapta afirmi și cine
să te dezmință gestul ți se-alungește tot mai
prelungi mișcări și tot mai vagi și tot mai
departe de comenzi „'nainte !“ strigă
și tu nu înțelegi „stînga-mprejur !“ răcnesc și nici

pe asta

n-o înțelegi „atenție !“ și „drepti“ și dai din umeri
nepricepînd uitată-i limba asta ai uitat
mijloacele precise univoce căci cu cuțitul
se poate și străpunge cu ciocanul cu dalta sfărîma
cutia craniană ți-au murit uneltele căci purtau
în ele moartea mîna trupul ticsite-s căci obiecte
le-ating obiecte le-nconjoară e ticsită
amintirea căci se-agață de amintiri ticsită-i
judecata căci silabe cuvinte fraze zboară
în jurul ei și de aci încolo se-nfundă
de-aici numai în frigul polar în dezarmata

luptă corp la corp de-aici doar în teroarea
tăcerii pînă ce găsești în colb o lamă geroasă
un ac un coif de hîrtie ferfeniță și
îți construiești din ele casa de nelocuit
sînt precum lumea spui și asta este
o comparație infinită sînt ca nimicul
spui și e și asta o comparație infinită faci
naveta tur-retur sînt o ruină zice bilbîitul care
cu greu formează vorbele sînt ca un
aeroplan distrus și între timp din fiarele
reci răsunînd izbite între ele se încheagă
necunoscutul
mecanism — — — — —

PREGĂTIRE LA EXOTICĂ
FELKESZÜLÉS AZ EGZOTIKUMRA

Papagali cu vocea subțirată și colibri
bărboși filfilfiie foaia miresei și
într-un șuvoi de flori se scaldă dealul mici
bube galbene se coc și sparg alene păpădiile

cu pașii calmi ne măsurăm viața în timp
ce se apropie alaiul maiestuos și după draperie
se-ascund circarii toga de purpură acum
acoperă un gladiator înfricoșat căci

cocoloșit vi-e chipul ridat și dacă l-am întinde
ar fi de două ori pe-atîta tînăr chip uriaș
plutind ca un balon rudimentar deasupra-ne și urma
umbroasă-a zbîrciturilor s-ar trage ca sutura

mătăsurilor fine mai noua tinerețe te-nalță-n veci
nemaicontata vrajă și vîntul cum îți linge
tivul mantiei în timp ce iar te
pregătești să-mprăști timpul încredințat

iar chipul ca o parașută flască
se trage între umerii de plastic sclipitor cînd
cu automate lucii săriți se desfășoară
alb se desface-n aer și susține neînsuflețitul trup.

PASAGERII AVIONULUI
A REPÛLÖGËP UTASAI

Animalul țencuit cu o dălțiță se scufundă
în neființă pepeni gustă gospodinele
agitare pete de sînge purpurii pe umeri trese
le deslușești chiar lingă banta balconetului

se sparge și balena albă ca balonul bătut
de vînt pe creasta norilor acolo sus
coboară pasagerii avionului la scărmanat
de vată smulg și rădăcina grindinei

acolo sus trăiesc și se iubesc veghează
la cele pămîntești cu flori albe își menesc
de sărbători și în marele deșert de nori
toate amintirile li se-implinesc spre a putea trăi

se populează creste de munți și dealuri fumul
orașului pierit se-nalță îi gîdilă la tălpi
cu spelca-i șuie iarnă acolo nu e
căci totu-i alb și totuși e un bălțat olat

nu-i vară căci e totul tot o gheață
și-n geamul avionului în coate rezemată
stă unica-ți iubire privește mohorîta vălurire
privește norișorii senini și-ți face semn

plouă pe glia seacă și ei numai se joacă
își pierde suflul visul le trece orice dor
și e de-ajuns atît ca să stea pe loc elicea
și avionul lor să se așeze pe un nor

în drum să-ți treacă dorul în drum să
ajungi și-n drum să iei și seama la tine însuși
șezînd la geamul aparatului lăsînd să-ți cadă parcă-n
așteptarea
cuiva batista albă totuși semne făcînd cu mîna goală.

CĂLĂTORIE NEAȘTEPTATA
VARATLAN UTAZAS

Rătăcesc printre lanuri roșii de grâu întrucît
sînt unealta visurilor mele și-apoi și trecutul
profită de mine spre a-și atinge în sfîrșit
obiectivele în prezentul tăcut

îmi întorc fața de la doruri și pe dată
se umple pămîntul de meduze de apă improșcată
din vîscoase pungi de plastic și pier fluturi
și tu vîntule pe geam mi-i scuturi

trăim ca pe țărmul unor ape cu meduze
n-avem grija culmii-mpădurite n-avem
grija mării treceri și ca mîine
o pornești să ai la ce privi în urmă

și te strecoari în tubul rece al microscopului
dormi în focarul obiectivului și printre mute
monocelulare te trezești și-ți dibui
obrazul înghețat : ți-e mîna brici.

ELEGIA UNUI GUȘTER DE CARTIER
EGY LAKÖTELEPI GYÍK ELÉGIAJA

Guștere, jungher de verde, scump miner de sabie
bătut cu
nestemate colo jos în cel borcan, tu, captiv fără
habar,
care te usuci în raza becului aprins devreme
și-n conservă de lacerta te prefaci sau nici măcar,
cioc-cioc-cioc și țoc-țoc-țoc, sună sticla, nici o teamă
pentru noi, are să vină un exitus exemplar,
iar cîndva un alcoolic la strîmtoare o să bea
spirtul care te conține și va fi-nvierea ta
cînd gîlgiitoare moartea se va consuma, dar pînă —
gușter mic vinat în iarbă vrea, nu vrea e un uriaș,
se izbește tot mereu de orizont și din potrivă
doar nătînga neființă cască gura, însă chiar
și așa bine-ar cădea o intrare, o ieșire, el de ici,
voi de colea, căci așa e curăția de pe urmă, dacă
totuși
viața ni se va lega și te vom repune-n iarbă
ca să ne spălăm de vine și ca să ne punem bine,
nu chiar în același loc, nu, nu, nu, mai acolo
ori ceva mai depărcior, din eurogușterea în
gușteramerica,
de pe-un mal de șopîriu pe un mal de șopîrlac,
dar ce
contează ? zău, ce-are a face ? și verdele, și galbenul
pălesc, dar numai cît un nor fugar în soare, ca
umbra după-amiezii, cînd în dimineți fierbinți
arunci
privirea mult prea înainte, căci contingent e totul,
cartierul
cenușiu, cerul închis, iarba sleită și dorul și
doliul verde-adînc, cînd scapără și-ncet de-acum se
stinge,
învață și el limba gușterilor duși „sin xantia“,

cu chiu, cu vai o ia spre casă, îl ocoleşte expierea
exemplară, şi-apoi şi fortuita resurecţie, sclipeşte
borcanul bine opărit, îmbătrâneşte, guşa i se-ndeaşă,
suspina : casă, dulce casă, guştereuropa, în josul unui
nimic cu zece caturi un gunoit răsad şi sus

nemuritorul

cer, meteoriţi, chiştoace vii zburînd de la balcon.

COLECȚIONARUL CE GÎNDEȘTE ?
A ROVARGYÚJTŐ MIRE GONDOL ?

Presimt de mult că sub plămîni, printre cei doi
rinichi va trece boldul și un amator de insectare
se va propti de capu-i sclipitor ca-ntr-un baston
de promenadă. Geme, se plînge de reumă. Fața-n
bezna

mi-o pierd. Așa fac plajă în vid nemuritor. Alei,
pecete
de aur în tărie, plic albastru, poșta cerească îl va
ridica.

Hei, morții tăi pe piatra rece. Medicamentele
cretine și ácele, ácele, ácele. La trei dimineața

spre casă pe strada pustie. Eu știu deja, Dar cum
să spun ? Cum să vă spun ? Cum să vă spun ?
Poșta tot duce și aduce pecetea cea de aur, e boțită
și spălăcită, a trecut prin multe mîini, ăsta mi-e

soarele dătător de viață. Visele toate le dezleg,
au dezlegarea mea. Sufletu-i rece și strălucitor
ca acul, cînd se scoate și se aruncă la gunoi tot restul,
sufletul, care te țintuia, și-acuma poți să pleci !

DESPRE NATURA METAFORELOR A METAFORAK TERMÉSZETÉRŐL

Legume cîntărețe pe colină, lagărul cepelor,
lagărul salăților, lagărul morcovilor și al pătrunjeilor
și se rotește-asupră-ne nemuritoarea gaie,
pufoasele lăptuci le ia drept pușori,

ca vîntul pică asupra lor, poate ne-nhață
și pe noi, unde ne duci ? de ce ne duci ? murim ?
E soare peste straturi și cîntă sporul verde,
doar noi îi facem umbră, cînd urmărim

lucrarea uniformă a motoarelor curate și
de undeva se-aude corul copilăriei, hai și noi
în zbor către pămînt, spre cer, sub foi de viță
șezînd ca-n burta vie a unui avion de pasageri,

dar dacă vrem ieșim drept în grădina scăldată în
lumină,
printre nori, în vidul cel cu brazde albe, lumea
trîntindu-se în urma noastră ca o porțiță de șipci
aspre,
bătute-n cuie vechi, cînd pleci la lucru-n zori,

iubita mea grăbită, prieten zelos ori inamic jurat,
mai bine să le cînți și tu acestor zarzavaturi
în țarcul lor de sîrmă ghimpată un marș ciudat,
încet de tot, rupînd monotonia cadențelor și nu
te-ncrede

în cele ce nici nu se mai spun cu voce tare,
știindu-se
cum că le știi, lăptuca sfîșiată și gaia-nfometată
îți spun ceva despre natura metaforei și despre
acel refren de neînțeles, adică : *aci trăim și nu așa ?*

ȚI-ADUCI AMINTE ? ROZUL LOC COMUN
EMLEKSZEL ? A RÓZSASZÍNŰ KÖZHELY

Ca unii pe care i-a zburat o explozie, vîrîți
în case stupide, sub plăpumi roz și-acum
vă-nchipuiți că și mobila-i plină de sînge, și plapuma
sîngeră, ei bine, unde-i sîngele ? unde-i sîngele ?

ați mai văzut pămînt rozaliu ? pietre rozalii ?
fier pembè ? pe unghiile fetelor lucește lacul
ca bomboanele ieftine, privirea-i cu ochi dulci,
vorba zaharisită, hai, lume, crapă-te de zori !

ați tăcut, amicii mei, așa-i ? v-ați dezintegrat,
păi nu ? cîte-o schijă-n inima cîmpiilor,
în inima parcurilor, în inima blocurilor,
cîte-o schijă în ascensor, în automobil,

în vehicule rulînd tot mai departe, poate că pînă la
moarte
existînd le-ndurerați ! poate ! zburători în parte
vii și-n parte nemișcate, se închide, se bulbucă,
se răsfrînge, carne vie, dimineața fără sînge.

ELEGIE SENTIMENTALĂ, REALISTĂ
ERZELMES, REALISTA ELÉGIA

Se zbîrceşte coaja şi se-ntăreşte simburele, se
despoaie trupul slab, doar ghiuleau de carne-a inimii
bate, apucă, mişuie, netotul tîrgului
ai fi de-ai crede şi cu-ncetul umbra viselor tale

eşti, vezuviu de familie, lavă privată, un deştept
ridicol, tot socotindu-şi zilele şi filele valide
şi care însuşi se chirceşte, ca răsculaţii şi răscoliţii
în haine negre de pe vremuri, durîndu-i inima de tot

ce-i culoare şi nu tinde către finala
solitară şi solidară-n toate, ei sînt acele găuri
negre iscate din neant, acele mase incomensurabile
şi incomprehensibile care incorporează

şi sorii cei mai orbitori, şi moartea şi se duc
cu oasele înfierbîntate, numai noi le credem reci,
căci dacă-ncepi să le şurubăreşti prin existenţă,
dacă le scoţi carcasa uscată, miezul sferic

din palmă ţi se duce rostogol, se vîră într-o crăpătură
a podelei, în vreo despicătură şerpuită şi
nu-l mai găseşti în veci de veci, poţi dărîma
întreaga casă, poţi desface lumea

nebună după ei, ca după tine însuţi, căci
nu-s nicăieri, au fost şi-atît, au stat să-i bată
soarele şi-atît, în timp ce tu umblai de colo-colo
să coci recolta să veghezi funcţionarea vîntului
şi-acum

stai şi te uiţi la ei, *maică-ta* ştie că nu se cuvine
să jeleşti, *taică-tău* vede ca prin ceaţă, respiră
regulat,

înghite aerul ce se-nnegrește cu repeziciune, pe tine
încă
te mai așteaptă, muște, țînțari el nu mai bagă-n
seamă.

BALADĂ CU CAPĂ ȘI SPADĂ
KARDOS, KÖPENYES BALLADA

M-am destupat și înrăit văzînd că
păpă cu poftă craiul cea perucă
de vată-dulce ca și pe dvoreți
de ce-aș fi deci naiv și nătăfleț

s-au astruncat danton robespierre fidelă
e însă ghilotina cînd mulțimea
pe străzile-nroșite se scurge-nsuflețită
din gura mărginimii ca sîngele și sputa

și aș ședea la patul bolnavilor eternul
samaritean cu capa mea albă și n-aș crede
nimic de rău ci-aș urmări bătaia
arterei și dincolo de geam

pulsul stelelor și m-aș ruga la tine soarele meu
să-l îmblînzești pe lupul cu peri de gheață însă
în van aș fi și bun și de-nțeleș cînd ruptu-i
întinsul fir al căii ce încă ar străbate

și stînci și rîuri și doar stau să văd ce
zdrănzăne-n mine cine îmi sparge nestematele
și tot repet uimit că ne-am făcut hicleni și răi în
ce clefăind își ia gustarea craiul. timp

ȘI ACUM : ODIHNITOARELE PORNIRI
S MOST : A PIHENTETÖ INDULAT

Roșie hlamidă poartă buburuza, noapte neagră
transportă stele cu sclipici, iată-mă, sînt aici, aici
și aș cînta însă nu pot căci am un fruct în gură,
un sirop grețos în gură, o țigară am în gură,
am un fluier, apa mărji, lasca-broaștei, piatră,

peștișor de aur,
geoid, rachiu, cafea, medicamente, ceapă roșie,
pline și șuncă, dar stai așa ! gîza o vom dezbrăca,
pieleța lucie o scoatem de pe stea, iar din gură vom

extrage
fructul, sucurile, apa, țigaretă, lasca-broaștei, piatra,
peștele de aur, globul pămîntesc, rachiul, hapul,
ceapa roșie, cafeaua, plînea și slîcina și

să înceapă deci cîntarea : foaie verde fructe ! nu !
păi atunci : alelei, sirop grețos ! nu ! păi
atunci : țigărică-țigărea ! nu ! păi atunci ? nu-i nici
un cîntec, e doar lumea desfăcută : rupi o aripioară,
te iubește ! îi rupi altă-aripe, nu te iubește ! numai
trupurile nimicite-n vîlvătaia visului : îi smulgi un

braț,
te iubește ! i-l smulgi și pe celălalt, nu te iubește !
îi smulgi un picior, te iubește ! îi smulgi alt picior,
nu te iubește ! ăsta e nemuritorul striptis, treci
prin piață, cumperi castraveți, ardei, tomate,

convulsive verzi salate, un spanac cu trup de pui, !
uvertură de panere, marș vernal, cu o foaie de salată
învelit s-adormi în noaptea înstelată, ți se prinde
pămîntul de obraz, dacă ridici capul îi smulgi pielea,
îți ia pielea, o lași acolo, urmă ca de codobelec,
să te îmbrîncești cu merii, ca școlarii

în coloană, să-mpingi umărul în față : ce vrei,
mă, ce vrei ? să te prindă-un vis pe afară și să te
trezești

tufă înflorită, să nu simți că mi te rup și calcă,

să te preschimbi în fructe, în țigări, în piine și
ca un fluier să tot cînți, ca să se-aline amarnica
pricină, mă iubește ? nu mă iubește ? pînă s-o afli,
gata,

doar hainele și praf și pulbere, pe palmă
miezul : o bilă mică de oțel, se mișcă, rupe-o-n
dinți !

căci lumea e indivizibilă și inepuizabilă, lumea e
divizibilă și devastabilă, la mine între dinți : bilă de
fier

și totuși, într-o zi, cîndva, să ieși voios, să mi te iei
cu pomii-nmuguriți, timizi la harță : ce vrei, mă, ce
vrei ?

BALADĂ DESPRE CURSA LOCALĂ BALLADA A VICINĂLISRÔL

Pe-atunci călătoream cu o cursă locală dar
nimeni nu-i spunea cursă locală ci pur și simplu
cursă ori tren nu avea atribut și semne particulare
de pe bancheta de lemn nu ajungeam cu picioarele
la podeaua slinoasă aveam cîțiva sonați simpatici nu
știu dacă-l mai țineți minte pe ferii nebunu îi plăceau
grozav călătoriile și cinematograful sufla din greu
înghesuindu-și trupu-n scaun și mai era și ioșca-
uniformă care-și făcea de lucru prin stația de
autobuze mătura dădea o mîină de ajutor și aș zice
că-l cunoașteți și pe ionică-bombonică avea de gît
lădița cu dulciuri și se flutura strigînd prin pomenita
cursă locală am să încerc să-l reînvii mai ți-pă
din cînd în cînd în mine : ioniiicăă

booomboniiicăăă !

ioooniiicăăă bomboooniiicăăă ! ioooniiicăăă

booomboooniiicăăă !

am observat că se urca întotdeauna în ultimul vagon
și de acolo o lua spre cap și niciodată invers
cred că mai adăuga și astfel vreo sută-două sute
de metri la traseul parcurs în vreme ce-și mai

vindea

și bomboanele uite că nu mai știu dacă-am luat și noi
dar îmi plăcea teribil plimbarea asta economică
dintr-un vagon într-altul acasă tata șurubărea la

radio

pînă-n miez de noapte și era toamnă însă ce fel
frumoasă sau urîță nu mai știu tata era nervos
mama și mai tăcută decît de obicei numai în vremea
din urmă începe să-mi dispară crisparea neputința
de-a pune într-un text menit publicității o seamă de

cuvinte

ca de exemplu tata sau mama n-are rost oricum să
te ferești

de locuri comune ele te caută și te înhață mai aud
 aceea ofertă depărtată aceea ofrandă acel gîtlej
 supus cuțitului : ioooniicăăăă bombooniicăăă ! și
 mai de curînd am observat și că atunci cînd mă aflu
 în tren și trebuie să mă pregătesc de coborîre o iau
 spre ușa din direcția mersului dar la o adică s-ar
 și invers important e doar că în subconștient țin
 această șansă fortuită : a adăuga ori a scădea
 trenul desigur mă transportă practic înainte sau
 mi se năzare un simbol posibil voi sintetiza încă liberi
 amicii mei în anumite cazuri vă dați și cu părerea
 eu am fost cu-adevărat al nimănui abia cînd
 și încă nu-ncepușem să dau nici bune și nici rele ci
 ascultam cuvintele acelea desperate : ioooniică
 de-acum călătorim toți împreună și va conta cel mult
 unde prin care dintre uși vom întîlni peronul rece
 dur.

BALADA VESELOȘILOR DE ȘASE ANI
A VIDAM HATEVESEK BALLADAJA

Vom locui pe-o stea făcută lună și-un hîrb
de avion va reveni la intervale încărcat
cu tuberoze căci în uriașele hîrdaie-și au
calcușul veverițe euforice și arici botoși și
îi plimbăm de mînă printre caratere
verzi pe Veseloșii de Șase Ani și vine
și iarna și ne încălțăm cu cizme călduroase și
sărim în sus la patru cinci șase
metri căci acolo gravitația e mult mai
mică și o floare aruncată poate să nici nu mai
recadă vreodată ceasul cu miezul galben ne hălește
apatic mîinile însîngerate în timp ce degetul
arătător ne joacă roșu pe cadranul
de porțelan dar cu încetul timpul se abrogă
și Veseloșii de Șase Ani rămîn pe veci
Veseloși de Șase Ani și joacă nasturi pe imaculata
masă și le putem vorbi fără probleme căci
știu ce s-a întîmplat și ce se mai poate întîmpla
de-aci nainte dacă nu revine hîrbul de avion
în care stau toți unchii aceia cu cizme sclipitoare
mătușile cu rochii pestrițe convorbînd
cu voce-nceată scot din sacoșă vinul toarnă
în reci pahare dar Veseloșilor de Șase Ani puțin
le pasă la ora actuală vai iubito întoarce-te
o clipă măcar zîmbește-mi dintre craterele
verzi și în adîncul craterelor verzi un pumn
de zăpadă ca un pui de leoaică albă ghemuiește acolo
și crește-n taină de-ar putea-ntr-o bună zi
te-ar nimici dar ești în paza Veseloșilor
de Șase Ani de care nici nu știm anume cine sînt
căci ei sînt de fapt intrușii ca-ntr-un science fiction
teribil oh teribil îngîndurați și inocenți și
ținîndu-ne de mînă conducîndu-ne pe straniul
podîș și evitînd obstacolele nevăzute și coboară

acum din rabla de formula unu un individ înalt cît o
lalea sau o garoafă și cu mustăți pînă-n pămînt își dă
pe frunte ochelarii colbuiți gustă din vin și îndelung
se uită la aricii sclipitori în timp ce noi ședem

acolo în
tribuna ce freamătă și mîna doritoare ne-o acoperă
timpul rămas ca fusta nemiloasă a fetelor.

BALADA TIMPULUI ÎNTORS FORDULT IDŐ BALLADAJA

Dacă ai jupui cîmpia îmblănită cu zăpadă carnea
i s-ar răsfrînge și vîscoșii nervi s-ar slobozi ca
firele de ață în timp ce te-ai primbla și cu glas tare
ți-ai înșira judecățile păi da doar ordinea
ar trebui schimbată spre-a se-implini Balada
Timpului Întors : să stingi lumina să te culci și
să mai citești o vreme și-ncă o vreme apoi să lași
să-ți pice cartea pe covor și să adormi în beznă sau
să sari la dușmani cu cuțitul și după groaznicul
deznodămînt fără habar să conversezi cu ei sau
să te plimbi după asfințit în lumina de nămiază
și să ascuți respirația pierdută a cîmpiei astfel
ar putea fi mult mai certă și moartea sigură mult
mai interesantă luminarea precum și dezvoltarea
cineva

bate vechile mele cîmpii și fredonează Balada
Timpului Întors el știe deja cîți pași mai sînt
pînă la capăt îi numără acum cu o liniște supremă
știe că lasă-n urma lui imagini clare și urme bine
conturate și-a și spălat ceea ce murdărește și
a și fost iertat de ceea ce ucide căci a întors
secreta ordine cunoaște ierburile primăverii și
i-a întîlnit pe fericiții care se plimbă și contemplă
și n-au treabă cu tine nici cu mine n-au
nimic de împărțit se-afla un gol acolo
o fisură mirabilă prin care ai scos o mîină totul
s-a-ntors pe dos ca un pulovăr cînd ți-l
scoți și reversul nesuturat al lucrurilor a ieșit
la suprafață dar asta nu mai supără pe nimeni și
nu mișună pe-acolo gîndacii îngroziți așa umblăm
acum întorși în sinea noastră căci debutul
ucigător va fi și gestul nostru de pe urmă cînd timp
de stins lumina n-om mai avea dar scule de străpuns

s-or mai găsi niscai unelte necurate un mijloc
de-a-ncepe ceea ce am încheiat de mult în timp ce
senin se plimbă cineva pe câmpul împlănit cu nea
și murmură la nesfârșit Balada Timpului Întors.

BALADA UNEI ALTE VIEȚI
EGY MASIK ÉLET BALLADÁJA

Obrazul rece pică din punga de plastic și
face bășici cîmpia ninsă cad ciorile carmin
din arborii fragili și sub povara capului
căzut în piept trosnește geamul ochelarilor căci
dănțui întruna pe podeaua lunecoasă pe cimentul
năclăit de sînge pînă ce uiți bubuitura ultimei
porți și pocnetul ultimei uși și ceasul
cu chip de-argint se uită la tine ceasul cu
frunte de porțelan te cercetează iubirea mei îi bate
ploaia pe cei ce pleacă zuruie pelerinele ca niște
pungi de plastic mototolite și eu nu pot ști
dacă ești cea care ai fost ești oare cea care vei fi
și nici îngrozitoarea *tautologie* a vieții mele
stranietatea scoasă cînd și cînd din fluxul domol nu e
de-înt presentiment și teamă ața unui cîntec ușor ne

coase

visele de n-aș fi cel ce-am fost au ce m-aș face
și dacă n-ai rămîne cea care-ai fost ce s-ar alege
de tine aș demonta Balada asta ca pe-un motor
care tușește și toate totul s-ar curma căci n-am mai
ști să-l facem la loc am sta în ploaie și am face

semne

dispuși să ne lăsăm luați de viața altora să

ne-mbarcăm

în altă baladă zace sfărîmată soarta noastră unică
pornirea noastră singulară fiarele mute nichelul
cojit șuvița neagră fusta diafană și trandafirul ciung
de o aripă și trecutul gri căci s-a găsit o

explicație și un mobil vizibil pentru vîntul care
ne flutură veșmintele la margine de drum în timp
ce stăm

și facem senine și ne-am strecura-n mireasma altora
și am da buzna-n viața altora dar iată brusc se crapă

fruntea cu luciu ca de porțelan și gluga
impermeabilă scapă obrazul rece dacă-și schimbă
culoarea răvășitul fundal și-i tot mai bogat tot mai
deșert
până ce totul devine-așa cum ne vom aminti.

ANUMĚ : VIAȚA-Î VIS
AVAGY : AZ ÉLET ÁLOM

Deoarece la urma urmei orișicui îi este dată
puterința
de a se fotografia cu ursul și călcînd pietrișul selenar
al unor depărtate stațiuni balneare să-și rememoreze
viața ca pe o școală a curajului mă rog
nu știu dacă ați remarcat că-n orice poză
pînă și-n cele tip legitimație este loc
ca cineva să pună degetul : „de-aici lipsește ursul“
și într-adevăr lipsește ursul și cînd rătăciți
singuri pe străzi sau stați la masă sau — —
simțiți și-atunci că astea-s doar soluții provizorii căci
de fapt puteți mai mult

să zicem de la slujbă-n drum spre casă
ori după prînz numai ce-apare ursul am văzut un
bărbat care-și proptise lama cuțitului de vînătoare
în beregata fiarei „ai grijă domnul meu ai grijă
un animal dintr-astea costă“ sîntem mulți cei care
mai posedăm acele pete albe închise de conturul
capului umărului și de cele două unghiuri drepte
superioare ale pozei spațiu cît să-ncapă
chiar și două fiare de-a stînga și de-a dreapta
neîmplinit e spațiul

în locul vostru aș colecționa
tot numai poze de-astea curajoase cu urși și

de-a-ncălcare
și desigur aia cu chivără și uniformă nu încape
discuție că totul e înșelătorie dar la o adică
și omu ăla a riscat destul de mult căci animalele
astea și moarte se răzbună ei nu că
ne-apar în vis și chestii nu nici pomeneală
a fost doar o trăsnaie balneară plecăm uităm
apoi ne vine-acasă poza după cum ți se trimite
și pentru exces de viteză clișeul martor zic deci
nu-i nici ăsta decît un banc privim fotografia

ne jucăm cu arcul cuțitului de vînătoare vin
copiii de la școală tiii tăticol nostru
ce curajos

eu am plăcerea de a colecționa aceste poze
de vreme ce-s atîtea locuri goale pînă și pe
fotografiile de buletin încît ne este dată
tuturora de-adevărat posibilitatea și cu cît mai veche
cu-atît mai prețioasă amintirea căci cu toții
evocă bucuroși vițelul cu două capete femeia
tăiată-n două cum și alte peripeții din vilegiatură.

PE FLUVIUL CU CROCODILI
UT A KROKODILOS FOLYÓN

Fluviul cu crocodili noi nu-l mai apucăm,
să vezi jigodiile alea cum mai sorb din apa
cu detergenți, cu pete de ulei. Pădurea
cu elefanți noi n-o mai apucăm, nu, frate !

Doar beciul presărat cu otravă pentru șobolani. Doar
chiuvetele sleite. Doar. Doar. Doar. Să cîntăm,
să dansăm ? Altuia de grijă nu-i purtăm ?
Vezi că te paște și pe tine lațul. Flori

să culegi, lampante. Pămîntul e-un balon, un
dirijabil
uriaș, de-aia slobozește gaze. Șotiile dăinuiesc,
gramaticile se ferfenîțesc
și se prelinge sîngele din părțile vorbirii.

Din nume. Din pronume. Din verbe. Din adverbe.
Din

pre-verbe. Nu mai pot călători decît
dacă plutind la 1 (unu) m deasupra solului
aștept să se rotească pămîntul de sub mine,

coloanele, zgîrie-norii cu mișcări istețe îi
evit și trag cu ochiul, curios. Dar nu așa
ne fuse vorba, nu știm să zburăm. Doar cît
că ardem ici de drag, de ciudă, de urît, de

nerăbdare. Și visăm extatici. Trece
piatra, fierul, trec și crocodilii. Șase !
cum clănțănind încearcă să mă-nhațe
de picioare. Poetul e în aer. Bună, nu ?

Am expus atâtea ineptii, atâtea
imagini de prisos. Ca unii care-și țacăne aparatul
de fotografiat fixînd de-a valma nuduri,
jungle. Iar filmul ni s-a șterpelit.

ÎN ORAȘUL MEU IUBIT
AZ ÉN KEDVES VÁROSOMBAN

În orașul meu iubit
voi să nu călcați !
De orașul meu iubit doar în vis să dați
și gîndind la căzătorii nori
vă ascunde chipul trecătorul gînd,
vă îndreaptă ridurile și
astfel îndreptați pe drept
puteți spune : dă-i bătaie, dă-i bătaie, căci
ne ajunge obosca,
deși am avut cîndva un plan grozav :
să proiectezi
seara, înainte de culcare,
poze, diafilme colorate,
pe burtica unei doamne goale
spre învățătura celor mici,
coapsele și sînii ar pieri în umbră și
pîntecul fierbinte ar sclipi,
dar mi se fărîmă visul drag
și știu și că pilda nu se-ncheagă :
a venit din munți o pată de zăpadă
și vagabonda pe străzi,
au crezut că-i o potaie albă
și priveam cu groază cum trecea
pe sub roțile care scrișnea,
s-a fur-furișat în curți
a rupt pușorii aurii,
a sărit pîrleazul,
s-a întins sub tufe gîfîind
și-un vînt rece a pătruns orașul,
haideti dar,
goniți pata de zăpadă înapoi în munți,
dar un petic de zăpadă nu-l poți izgoni,
nu-l poți împușca,

nu-l poți omori-n bătaie !
Și el poate,
el are voie
să sfișie puișorii ?

CUPRINS

Prefață /	5
Desene de copil /	9
Amintirile noastre /	10
Știință /	11
Sărbătoare /	12
Meditație /	13
Întoarcerea în urbe /	14
Anotimp de aramă /	15
Ceramică /	16
Dans pe sîrmă /	17
Cale /	18
Qu'est-ce que c'est ? /	19
Elegia genezei /	20
Simetrie /	22
Muzică /	23
Mască /	24
Păsări roșii /	25
Timp /	26
Și nava asta /	27
Păsărea disecată /	28
Replay /	29
Antarctica grădinii /	30
Talcioac /	31
Elegie cu albine și mușcată /	33
Elegia primei zăpezi /	35
Fundal la fotografia 26 /	36
Toate sînt de parcă /	37
Și afară dansa marioneta /	39
Mască florală /	40
Și ei fac semne de la geam /	41
Mecanismul pe care l-am ucis /	44
Spectacol /	45

Schelet de gîză /	46
Dublare /	47
Parafraza absenței /	48
Interpretarea vedeniei /	49
Ce-ai visat, mă, visătorule ? /	50
Vehicolul tăiat în două /	51
Însemnele victoriei /	52
Eterna amînare /	53
Păsările paradisului /	54
Tir /	55
Zaruri /	56
Tablou edilitar cu pădure, cu autobuze /	57
Ghețari /	58
Cunună de zăpadă /	59
Să vedem ce-ai să traduci în fapt ? /	60
Pregătire la exotică /	63
Pasagerii avionului /	64
Călătorie neașteptată /	66
Elegia unui gușter de cartier /	67
Colecționarul ce gîndește ? /	69
Despre natura metaforelor /	70
Ți-aduci aminte ? Rozul loc comun /	71
Elegie sentimentală, realistă /	72
Baladă cu capă și spadă /	74
Și acum : odihnitoarele porniri /	75
Baladă despre cursa locală /	77
Balada Veseloșilor de Șase Ani /	79
Balada Timpului Întors /	81
Balada unei alte vieți /	83
Anume : viața-i vis /	85
Pe fluviul cu crocodili /	87
În orașul meu iubit /	89

**ÎN „BIBLIOTECA KRITERION“
AU APĂRUT :**

Poezii

Iacob Sternberg

ORAȘ ÎN PROFIL — 1983

Balla Zsófia

AȘA CUM TRĂIEȘTI — 1983

Szilágyi Domokos

ATERIZARE FORȚATĂ — 1985

Vásárhelyi Géza

ȘARJA DE CAVALERIE — 1987

Romane

Slavco Vesnici

MALURI NEGUROASE — 1983

Erwin Wittstock

JUDECATA DE APOI LA ALTBIRK — 1987

Lector : GABRIEL GAFIȚA
Tehnoredactor : WALTER WEIDLE

*Bun de tipar : 4.VII.1989. Apărut : 1989. Format : 24/70 × 100.
Coli editoriale : 2,608. Coli tipo : 4.*

Comanda executată sub nr. 286 la Întreprinderea poligrafică
„13 Decembrie 1918”, str. Grigore Alexandrescu nr. 89—97,
București, Republica Socialistă România.